

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIE-680/09

Název školy: Mateřská škola Horní Újezd, okres Svitavy
Adresa: Horní Újezd 143, 570 01 Litomyšl
Identifikátor: 600 099 644
IČ: 71 003 215
Místo inspekce: Horní Újezd 143, 570 01 Litomyšl
Termín inspekce: 2. - 3. listopad 2009

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Mateřskou školou Horní Újezd, okres Svitavy (dále škola) vykonávané podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání vykonané podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika školy

Škola je příspěvkovou organizací, jejím zřizovatelem je Obec Horní Újezd. Vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Prostřednictvím doplňkové činnosti poskytuje stravovací služby zaměstnancům zřizovatele.

Škola je jednotřídní s nejvyšším povoleným počtem 26 dětí. K předškolnímu vzdělávání je pro školní rok 2009/2010 přijato 26 dětí. Z nich 9 navštěvuje školu v posledním roce před vstupem do základní školy, 3 mají odklad povinné školní docházky. V posledních třech letech se daří naplňovat kapacitu školy.

Ve škole pracují 2 pedagogické pracovnice. Obě jsou odborně kvalifikované s dlouholetou pedagogickou praxí. Učitelka pracuje na zkrácený úvazek (0,95).

Předškolní vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání Mateřské školy v Horním Újezdě (dále ŠVP PV). Nabízí standardní vzdělávací činnosti dané Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) doplněné výlety, exkurzemi, logopedickou prevencí a předplavečným výcvikem.

Škola sídlí ve staré, přízemní budově v klidné okrajové části obce. K dispozici má 2 třídy, z nichž jedna je využívána jako herna a pracovna, druhá jako ložnice, dále zrekonstruované sociální zařízení pro děti i dospělé. Prostor chodby slouží k převlékání dětí. V další místnosti se nachází školní kuchyň. V těsném sousedství je školní zahrada, kterou může využívat i veřejnost. Spojovací chodbou je budova propojena s bývalou základní školou, kde je možnost využívat tělocvičnu. Od poslední inspekční návštěvy došlo k dovybavení zahrady a školní jídelny.

Ekonomické předpoklady

Škola hospodaří s finančními prostředky poskytnutými zřizovatelem (příspěvek na provoz), dotací ze státního rozpočtu (neinvestiční výdaje na přímé náklady na vzdělávání), s financemi z rozvojových programů a ze sponzorských darů.

V letech 2007 a 2008 měla výše finančních prostředků poskytnutých zřizovatelem mírně se zvyšující úroveň. Škola tyto finance použila především na krytí provozních nákladů (velkou část příspěvku vyčerpala na úhradu energie), dále na opravy, údržbu, odpisy, plavecký výcvik pro děti a na úhradu materiálu a služeb.

Výši finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu ovlivňuje krajská metodika rozpisu přímých nákladů na vzdělávání pro jednotlivé roky. V letech 2007 a 2008 se suma těchto financí mírně zvyšovala. Prostředky přidělené ze státního rozpočtu se na celkových neinvestičních výdajích školy v období let 2007 a 2008 podílely v průměru 84 %. Použity byly na mzdy, zákonné odvody, tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb a na úhradu ostatních neinvestičních nákladů, ze kterých škola hradila zákonné pojištění, nákup učebních pomůcek a výdaje spojené s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků. To bylo realizováno ve vzdělávacích institucích akreditovaných MŠMT. Na základě kritérií stanovených ve vnitřním platovém předpisu byly zaměstnancům vypláceny nenárokové složky mzdy - osobní příplatky. V říjnu 2008 byly škole přiděleny účelové finanční prostředky na rozvojový program MŠMT *Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce*. Tyto finanční prostředky byly použity na vyplacení odměn pedagogickým pracovníkům za podíl na tvorbě školního vzdělávacího programu. Účelově přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu byly použity v souladu s účelem, na který byly poskytnuty.

Finanční prostředky získané ze sponzorských darů byly použity na nákup učebních pomůcek a hraček.

Hodnocení školy

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Vedení školy zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání, při přijímání dětí jsou dodržována zákonná ustanovení. Oznámení o přijímacím řízení jsou zveřejňována v budově školy i na informačních místech v obci, v místním zpravodaji i obecním rozhlasem. V posledních třech letech počet zájemců mírně přesáhl hranici nejvyššího povoleného počtu. Proto letos nebylo vyhověno jedné žádosti o přijetí, v loňském roce třem žádostem. Mezi přijatými nebyly v tomto období evidovány děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ani ze znevýhodněného sociálního prostředí či děti mimořádně nadané. Ve sledovaném období nebylo žádnému v průběhu docházky ukončeno vzdělávání.

Škola identifikuje tři děti s odkladem školní docházky. Nepřijímá však další konkrétní opatření za účelem cíleného rozvoje a předcházení případným rizikům neúspěšnosti. Škola postupuje tak, že s těmito dětmi pracuje individuálně a po vzájemných konzultacích

zainteresovává též rodiče. V plánování a v průběhu vzdělávání byl cílený individuální přístup na základě prováděné diagnostiky, a tedy i potřeb dětí, ojedinělý.

Škola poskytuje rodičům poradenskou pomoc a informace v záležitostech týkající se vzdělávání. Toto právo rodičů je zakotveno ve školním řádu.

Vedení školy

ŠVP PV byl aktualizován k začátku tohoto školního roku a projednán na pedagogické radě. Je zpracován v souladu s RVP PV, poskytuje základní informace o vzdělávání. Podmínky vzdělávání jsou nastaveny konkrétně, s dlouhodobým výhledem jejich dalšího rozvoje. Nově byl zařazen vzdělávací obsah s motivačním názvem „Rok s kocourem Matyášem“, který je zcela převzat z komerční nabídky. Je zpracován formou integrovaných bloků a doplněn množstvím metodického a pracovního materiálu. Konkretizace a realizace této vzdělávací nabídky na úrovni třídy ale integrované propojení částečně ztrácí, což se ukázalo v průběhu hospitační činnosti.

Vedení školy průběžně hodnotí strategie a plány pro realizaci ŠVP PV, ale přijímaná opatření nejsou vždy účinná a nepřináší novou kvalitu ve smyslu kurikulárních změn. Opakovaně je ve vnitřních dokumentech školy poukazováno na rezervy v oblasti evaluace, ale k řešení nejsou přijímána účinná opatření. V oblasti moderních metod a forem práce z hodnotících dokumentů vyplývá úspěšnost v jejich používání, což se neshoduje s inspekčním zjištěním. Průběžné vyhodnocování vzdělávacího procesu poskytuje konkrétní zpětnou vazbu o naplňování záměrů školy jen částečně. Sebereflexe v oblasti řízení školy včetně personální práce a dalšího vzdělávání chybí.

Ředitelka školy splňuje požadavky pro výkon funkce. V souladu se školským zákonem plní stanovené povinnosti ředitele, vede povinnou dokumentaci. Některé dokumenty (školní řád a školní matrika) byly v průběhu inspekční činnosti doplněny o chybějící údaje.

Předpoklady pro řádnou činnost školy

Pozitivem školy je odborná kvalifikovanost pedagogických pracovníků a zkušenosti získané dlouholetou pedagogickou praxí. Méně přínosné pro kvalitu předškolního vzdělávání je oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Plán vzdělávání pro letošní školní rok byl doplněn v průběhu inspekční činnosti. Z rozhovorů i z dokumentace vyplynulo, že došlo k omezení DVPP, které je realizováno s ohledem na výši přidělených finančních prostředků, méně na potřeby školy. Jeho frekvence v posledních třech letech byla v odborné oblasti nízká, naposledy probíhala ve školním roce 2006/2007. K důvodům tohoto stavu vedení školy řadí nedostatek financí a specifiku práce na jednotřídní škole. Proto je využívána forma samostudia. Získané poznatky ale nejsou předávány na pedagogických radách, ani nepřináší výraznější efekt v podobě podnětů zkvalitňující vzdělávací práci.

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí při vzdělávání a činnostech s ním souvisejících. Přijímá na základě vyhledávání a zhodnocování rizik účinná opatření, což dokumentuje i nulová úrazovost za poslední tři roky. Přínosem je i účast učitelky na kurzu „Základní normy zdravotnických znalostí“. Škola zajišťuje poučení dětí o možném ohrožení zdraví, včetně nebezpečí násilí a šikany. Výchova ke zdraví je přirozenou součástí ŠVP PV. Stanovuje záměry a zásady vedoucí k podpoře zdravého vývoje dětí včetně výchovy ke zdravému životnímu stylu.

Ze závěrů hodnotících dokumentů školy i z posouzení České školní inspekce vyplývá, že materiálně technické předpoklady pro naplňování záměrů ŠVP PV jsou dostatečné. Vybavení je kvalitní, průběžně je doplňováno a inovováno. Za účelem snížení energetické

náročnosti objektu je plánována ve spolupráci se zřizovatelem rekonstrukce celé budovy. Vše se odvíjí od finančních možností zřizovatele.

Průběh vzdělávání

Pro herní a vzdělávací aktivity dětí škola využívá možností členitého uspořádání budovy. Nedostatečné prostory třídy kompenzuje využíváním chodeb a částečně i přilehlé ložnice. Její prostor je však omezen trvale rozloženými lehátky a méně počítá s aktivitami dětí, což neumožňuje plnohodnotné využití prostoru v průběhu dne. Pohybové činnosti jsou zpravidla realizovány v tělocvičně, problematické je však zajištění vhodných podmínek pro tepelnou pohodu a tělesná cvičení dětí v zimních měsících. Interiér třídy nabízí herní zákoutí pro individuální a skupinové činnosti, podporuje děti v samostatném vyhledávání informací v knihách, práci s výpočetní technikou a rozvinutí výtvarných činností. Méně podnětné je vnitřní prostředí pro experimentaci a spontánní pohybové aktivity dětí. K dotvoření atmosféry školy jsou vhodně využívány dětské práce.

Pedagogický styl byl podporující, sympatizující, projevoval se vstřícnou a empatickou komunikací. Spontánní aktivity poskytovaly dětem dostatek příležitostí k seberealizaci a samostatnému rozhodování, některé dětmi hojně využívané hračky však byly umístěny mimo jejich dosah. Děti se aktivně zapojovaly do herních činností, v průběhu mezi sebou i s učitelkou otevřeně komunikovaly. Pro spontánní činnosti využívaly prostředí třídy a zákoutí přilehlých prostor, což podporovalo jejich psychickou pohodu. Dopolodní řád byl méně pružný, přílišná organizace a prostoje mezi činnostmi zcela nerespektovaly individuální potřeby dětí.

Vzdělávací nabídka k probíranému tématu byla různorodá, vycházela z převzatých metodických materiálů. Její rozpracování bylo bohužel zaměřeno pouze na společné řízené činnosti a nepočítalo s prostorem pro vlastní volbu dětí. Všechny aktivity byly realizovány frontálně, individuální a skupinové formy nebyly využity. Časová i obsahová náročnost společných činností nebyla přizpůsobena věkovému složení třídy, potřebám a možnostem jednotlivých dětí. Také menší důraz na motivační složku ovlivnil jejich aktivní spoluúčast, což se projevilo nižším vnitřním zaujetím. Navozené situace směřovaly k předávání hotových poznatků, nevedly děti k řešení problémů a k uplatnění logických postupů. Pozitivně byly řízené činnosti ovlivněny střídáním aktivit a zařazením logopedických chviliek. V průběhu dne převažovalo kladné hodnocení, které děti podporovalo a stimulovalo k dalším aktivitám. Využití negativní ocenění nepřineslo očekávaný výsledek a konkrétní zpětnou vazbu. Méně zřejmé bylo i vedení dětí k samostatnému hodnocení a sebereflexi.

Partnerství

Škola ve vlastním hodnocení kladně oceňuje své partnerské vztahy s obcí, rodiči i dalšími subjekty. Podílí se na kulturním životě obce, který obohacuje pořádáním výstav a účastí na společenských akcích. Rozšiřuje a zpestřuje tím svůj vzdělávací program a současně vytváří základy pozitivních vztahů dětí ke kultuře, rodné obci a svému nejbližšímu okolí. Kontakty se zřizovatelem se soustřeďují především na oblast zajištění provozu školy.

Spolupráce se zákonnými zástupci dětí probíhá formou společných akcí i individuálních konzultací zajišťujících informovanost o dítěti a pomoc při řešení problémových situací. V rámci usnadnění adaptace na nové prostředí navštěvují rodiče se svými dětmi školu ještě před zahájením docházky. ŠVP PV však není rodičům volně k dispozici, informace o náplni předškolního vzdělávání ve škole se omezují na probíranou tematickou část. Rodiče výrazně napomáhají k obohacení prostředí školy svými finančními i věcnými dary.

Dobrou spolupráci má škola se základní školou ve vedlejší obci, společné akce ještě před nástupem dětí do 1. třídy jsou zaměřeny na usnadnění jejich přechodu do nového prostředí. Kontakty s učitelkami základní školy současně poskytují zpětnou vazbu o úspěšnosti dětí v dalším vzdělávání. Spolupráce s okolními mateřskými školami přináší efekt i v obohacení vzdělávací nabídky a realizaci společných výletů. Přínosná spolupráce je navázána s logopedem s cílem pomoci řešit nesprávnou výslovnost. Škole se daří při této činnosti zainteresovat rodiče.

Projevy dosahování úrovně klíčových kompetencí prostřednictvím vzdělávacího obsahu

Proces vzdělávání směřoval k naplňování pouze dílčích oblastí kompetencí k učení, komunikativních, činnostních a občanských. Využité frontální formy s převahou slovních metod byly zaměřeny především na rozvoj čtenářské gramotnosti. Podporovaly děti ve vyjadřovacích dovednostech a soustředěném naslouchání. Vzdělávací nabídka však neposkytovala dětem příležitosti k řešení problému, vzájemné spolupráci, společnému i samostatnému rozhodování a odpovědnosti za svá rozhodnutí. Směřování k matematické a informační gramotnosti bylo přirozenou součástí spontánních a pohybových aktivit. V rámci rozvoje sociální gramotnosti byly děti vedeny k dodržování stanovených pravidel soužití, která se však více soustřeďovala na dodržování společenských návyků, méně již na získávání emocionálních a sociálních zkušeností. Děti se bezpečně orientovaly v prostředí školy, prokazovaly základní znalosti z oblasti společenského prostředí. V sebeobsluze zvládaly jednoduché pracovní úkony a zacházení s předměty denní potřeby. Měly povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, byly vedeny k uplatňování zdravotně preventivních návyků.

Výsledky vzdělávání dětí na úrovni školy

Úspěšnost dětí při přechodu do základní školy je sledována, informace jsou získávány od učitelek základní školy i od rodičů. V průběhu posledních tří let nedošlo k vrácení dítěte zpět do mateřské školy.

Pro zjišťování individuálních potřeb dětí je ve škole uplatňován způsob, který zachycuje dosažené dovednosti a návyky v oblastech sebeobsluhy, řeči, pohybových a rozumových dovedností. Posun v oblastech psychického zrání, postojů a projevů není sledován. Pokroky dětí s odkladem školní docházky nejsou pravidelně vyhodnocovány. Získané informace proto slouží učitelkám pouze částečně jako podklad pro opatření přijímaná k podpoře rozvoje jednotlivých dětí. Velká pozornost je věnována oblasti logopedické prevence, jejíž výsledky jsou školou pozitivně hodnoceny. V této oblasti je s rodiči navázána úzká spolupráce a poskytována účinná poradenská pomoc.

Celkové hodnocení školy

Mateřská škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Postup školy při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je v souladu se zákonnými ustanoveními a je dodržován princip rovnosti přístupu ke vzdělávání.

Škola má dostatečné množství materiálních a finančních zdrojů pro realizaci ŠVP PV. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu používá v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Škola zajišťuje bezpečnost dětí, ve vzdělávání podporuje jejich zdravý vývoj. Vedení školy přijímá opatření k minimalizaci zdravotních a bezpečnostních rizik.

Realizovaný ŠVP PV je v souladu s cíli a zásadami školského zákona a s RVP PV. Přínosem pro kvalitu vzdělávání je pozitivně laděná atmosféra a vzájemné kooperující vztahy mezi dětmi. Rezervy byly zjištěny v odborném řízení, především v přístupu k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, čímž byla přerušena kontinuita v získávání nových poznatků a cíleného zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

Vhodné podmínky pro rozvoj osobnosti dětí jsou omezeny pevnou organizací dne a preferovaným stylem pedagogické práce. V ŠVP PV deklarované formy a metody nejsou realizovány, jejich uplatňování souvisí s mírou akceptace principů kurikulární reformy. Přijatý vzdělávací obsah rovněž nenapomáhá posunu školy a nepřináší efekt v plánování a realizaci pedagogického procesu. Škola sleduje jen dílčí pokroky dětí, což méně umožňuje komplexně a systematicky předcházet rizikům v jejich dalším vzdělávání.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá

1. *Zřizovací listina* mateřské školy ze dne 27. října 2009
2. *Rozhodnutí* Krajského úřadu Pardubického kraje o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 24. ledna 2003 s účinností od 1. ledna 2003, čj. KrÚ 7354/2002 OŠMS
3. *Protokol* Krajského úřadu Pardubického kraje o provedení změny v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 20. března 2007, čj. Sine/2007
4. *Udělení výjimky* z počtu dětí ve třídě - ze dne 1. září 2006
5. *Jmenování* do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 1. ledna 2003
6. *Dodatek ke jmenování do funkce ředitelky* ze dne 18. ledna 2002
7. *Doklady* o dosaženém vzdělávání pedagogických pracovníků
8. *Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků* - 2008/2009 a 2009/2010
9. *Doklady* o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků za rok 2007 - 2009
10. *Seznam dětí* - školní rok 2009/2010
11. *Školní matrika* - školní rok 2009/2010
12. *Rozhodnutí o přijetí* dětí do mateřské školy ve školním roce 2009/2010
13. *Školní vzdělávací program „Rok s kocourem Matyášem“* platný od 15. září 2009, čj. 83/2009
14. *Školní řád* - ze dne 1. září 2006
15. *Organizační řád* - účinnost od 1. ledna 2003
16. *Provozní řád MŠ Horní Újezd* - ze dne 2. ledna 2008
17. *Záznamy o dětech* - školní rok 2009/2010
18. *Zápisy z pedagogických rad* ve školním roce 2007/2008 a 2008/2009
19. *Pracovní doba učitelek* – dokument bez bližšího časového určení
20. *Vnitřní směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí v mateřské škole* ze dne 1. ledna 2006
21. *Knihá úrazů* ze dne 1. března 2001
22. *Výkaz o úrazovosti* R 36-01 za školní rok 2006/2007, 2007/2008 a 2008/2009
23. *Třídní kniha* - školní rok 2009/2010
24. *Přehled docházky* - září 2009
25. *Záznamové archy pro hospitaci* - školní rok 2008/2009
26. *Vlastním hodnocení školy* za školní roky 2007/2008 a 2008/2009
27. *Inspekční zpráva* čj. ČŠI 104/07-10 ze dne 26. února 2007
28. *Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04* za 1. - 4. čtvrtletí 2008
29. *Výkaz o mateřské škole S 1-01* podle stavu k 30. září 2006, 2007, 2008, 2009
30. *Účelové finanční prostředky na rozvojový program „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“ ÚZ 33 005 čj. KrÚ 37548/2008* ze dne 20. srpna 2008 a 10. října 2008
31. *Přiznání mimořádných odměn* pedagogickým pracovníkům ze dne 30. října 2008
32. *Mzdové listy* pedagogických pracovníků mateřské školy za rok 2008
33. *Pohyby na účtech* od 521 00 do 527 29 za rok 2008 ze dne 31. prosince 2008
34. *Rekapitulace mezd a odvodů* za měsíc 10/2008
35. *Účetní závěrka* za rok 2008 (včetně rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy)
36. *Rozpis dotací k 31. 12. 2008* ze dne doklad bez bližšího určení
37. *Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům* ze dne 26. ledna 2009
38. *Hlavní účetní kniha* za rok 2008
39. *Vnitřní platový předpis* – doklad bez bližšího určení

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Jaroslava Břízová	Jaroslava Břízová, v. r.
Mgr. Ivana Bečková	Ivana Bečková, v. r.
Bc. Miloslava Šimonová	Miloslava Šimonová, v. r.

Svitavy dne 12. listopadu 2009

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Milady Horákové 10, 568 02 Svitavy.

Inspekční zprávu společně s případnými připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Horní Újezd dne 18. listopadu 2009

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Štěpánka Mokrejšová	Štěpánka Mokrejšová, v. r.